

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioannis Ionstoni|| Theatrvm|| Vniversale Omnivm|| Animalivm|| Insectorvm

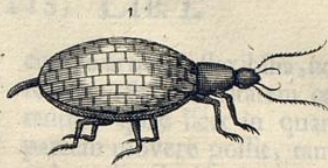
Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCLXVIII.

VD18 90529197

Illustration: Tab. XIII. Scarabaei. Schröter. Aldrovandi.

urn:nbn:de:gbv:45:1-11095

Tab. 2

Tab. 3. et 4.

Tab. 5.

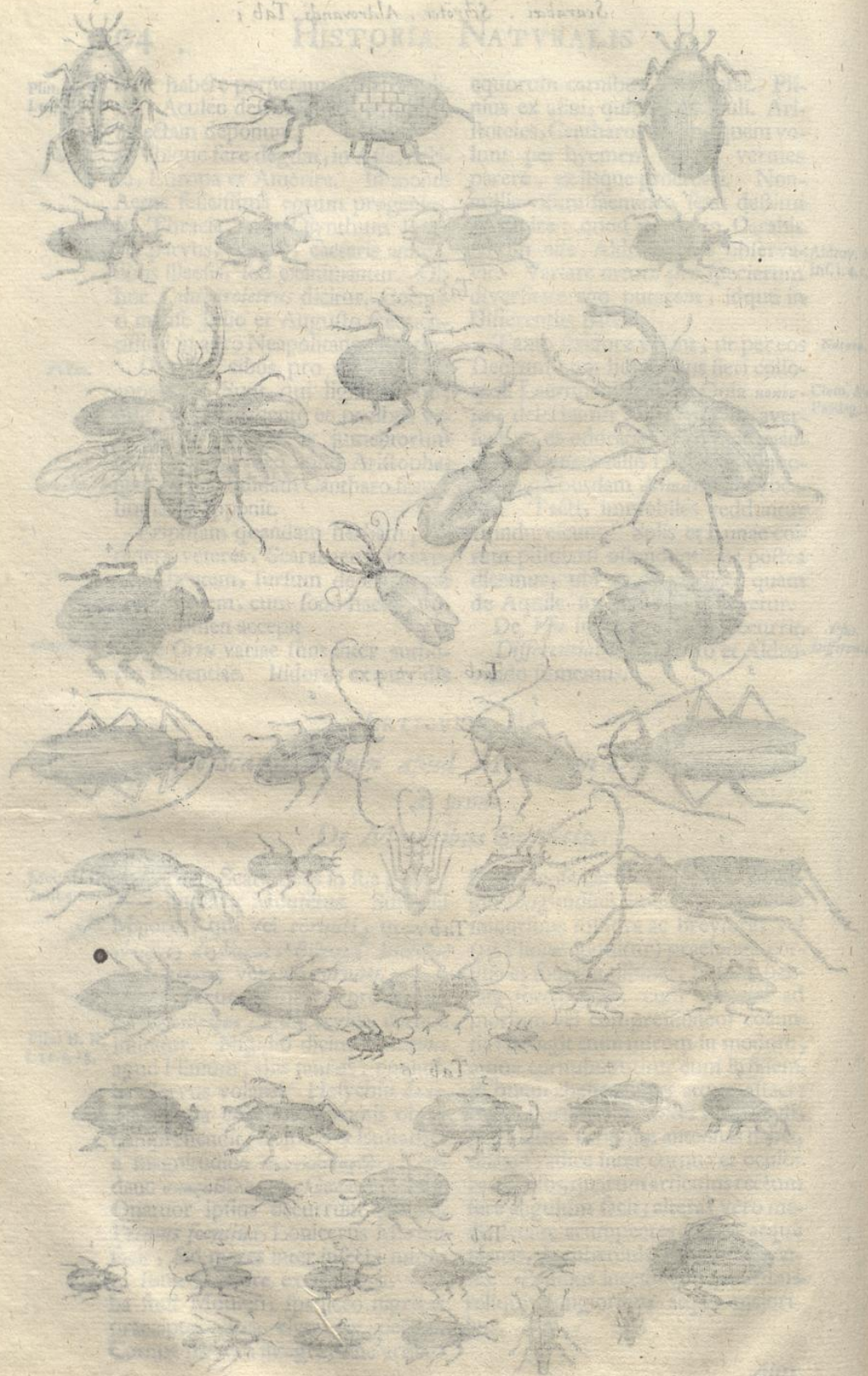
Tab. 6.

Tab. 7.

HISTORIA NATURALIS

Alter mas est, illi omnino, magnitudinem si excipias, tum corpore tum cornibus similis: quae licet non ramantur, acrius tamen compressa pungunt digitum, quam foemina jam descripta.

Tertius priori triplo vel quadruplo minor, colore piceo, cornua admodum parva et bifurca, juxta quae duae antennae plurimis articulis distinctae oriuntur. Oculos habet prominulos, et pro corporis ratione magnos. Scapulae utrinque in angulum acutum desinunt. Vescitur maximam partem succo tenaci atque pingui e quercu exudante, nec facile extra querceta conspicitur.

Capite praeciso diu reliquae corporis partes vivunt: caput reliquo corpore diutius. Lunae facer esse creditur. Cornua, inprimis quae excedunt, infantum morbis ex collo suspensa mendentur. Srumis quoque et podagrae apposita conferunt. In oleo decoctis si arteria in brachio inungatur, febres apud Mizaldum tollunt. Oriuntur ex vermibus putrido ligno innatis: forte et ex stercore.

Αἰγόκερος, dicitur et *τραγόκερος*, *κεράμυξ*, *κεράμυξ* Graecis; *Capricornus* Latinis. Magnitudine coloreque Platii, ceroten refert. Tredecem eorum genera occurrunt. *Primus* caput habet latiusculum, oculos bovinos et grandes, tres fere transversos digitos longos: os illi forcipatum, hians, aduncis duobus dentibus durissimis horrendum, quibus dum ligna rodit, (experti scribimus) argutulum porcellorum grunnitum diserte exprimit. Hoc forte in causa fuit, cur eas arbori alligatas, culices ficarios abigere tradidit Hesychius. Scapulae ejus curiosule a natura sculptae, manubrium ebene factum et perpolitum oculis obiciunt. Pedes sex habet, tribus quoque geniculis distinctos: sed imbecilles admodum et languidos, tantoque oneri sustinendo longe impares. His ferunt auxilium cornua duo, supra oculos nascentia, toto corpore longiora, novem de-

cemve articulis flexibilia, non exacte teretia, sed asperitatem capri imitantia; quae licet in quamcunque partem movere possit, tamen dum volat, directe ea tantum protendit, atque volatu fessus pro pedibus utitur. Conscius quippe horum imbecillitatis, cornubus arboris ramulum circumplicat, atque ita pendulus quiescit, ut in agro Heidelbergensi vidit noster Bruerus; avem paradisi eo referens, quae pedibus destituta pendulis illis nervis ramos illaqueat, atque ita laboris satur quieti consulit.

Reliquos ita describit Moufetus. *Cerambyces* praeter hunc memoratum varios vidimus, *unum* primo huic similem, sed magnitudine et colore varium: nam et paulo minor, et colore fuit fere cinereo: Venter, crura, et cornua, dilute coerulea: scapulae, cauda et elytra, nigris quibusdam maculis variegata. Cornuum quoque articuli nigricabant; postrema crura reliquis longiora crescebant. Hos a Quickelbergio obtinuimus Antuerpia transmissos.

Alterum habemus extra viridem, supine fuscum; caput, scapulae, elytra obscure virentia, et auro itidem micantia: corpore est paulo porrectiore: priori similis videtur, sed paulo minor: cornua purpurea obtinet, crura pedesque Hyacinthinos.

Tertium huic concolorem, ipse primus Pennio dedi, nucem moschatam et cynamum vere spirantem. Verum fragrantia illa dulcis (stacten contra non cara) cum vita in auras statim effluit, et cadavere exulans, sese in pyxidem (qua fuerit servatus) tota insinuat. Cardanus mentionem facit hujus Scarabaei: sed qui ante me invenerit neminem novi.

Est quoque *alter* cum splendore nigricans, ventriosus, crassius, corpore, cornuque breviori reliquis. Cornuum juncturae non sunt (ut in aliis) globosae, sed utrinque leviter ferratae. Hunc Carolo Clusio Pennius se debere fatetur.

A a 2

Quintus